

■ Azt még középiskolás fokon is tudnia illik egy közgazdásznak, hogy a pénztőkéket akkor érdemes termelő beruházásokba fektetni, ha ott jobb a hozadéka, mint akár a hazai, akár a külföldi bankokban elhelyezett betéteknek. Nálunk ilyen befektetés csak a fekete, és az adózás szempontjából többé-kevésbé ugyanilyen illegális gazdaságban van. De ennek a szektornak a felvevő képessége sokkal kisebb, mint amennyit a példátlanul takarékos lakosságunk megtakarít. Ezért fekszik a sokszáz milliárdnyi megtakarítás betétek formájában és ezért a bankok sem képesek a náluk összegyűlt pénzt vállalkozóknál kihelyezni. Legalábbis olyan vállalkozóknál, akikről el lehet várni, hogy a hitelt kamatostul vissza is térítik.

A kisebbik rossz

Pedig nem jó befektetés a forint- és a devizabetét sem, hiszen azoknak a forintban megjelenő reálkamatja, vagyis a kamatadó és az infláció levonása utáni hozadéka negatív. Még a szakajtó sem ír arról, hogy ilyen negatív reálkama-

Túl sok a pénzünk...
Van-e tőkehiány?

A gazdaságpolitikuskok között, legyenek azok a kormány vagy az ellenzék tagjai, úgy merül fel a tőkehiány leküzdése, mint a fellendülés egyik elengedhetetlen feltétele. Szerintem – a közhiedelemmel ellentétben – jelenleg sokkal több a befektetésre váró pénztőke, mint a befektetési lehetőség. Magyarán: sokkal több pénzünk van forintban és devizában a hazai és a külföldi bankokban, mint amennyi számára befektetési lehetőséget kínál a gazdasági helyzet.

tok mellett eddig a világon sehol sem volt lakossági megtakarítás, nálunk pedig nagyobb mértékű, mint a válságtól alig vagy legalábbis sokkal kevésbé sújtott gazdag, nyugati szomszédainknál. A gazdasági nehézségek objektivitását papoló szakemberek mélyen hallgatnak arról, hogy Európában nálunk a legnagyobb a lakossági pénzmegtakarítás és a leg-hosszabb a munkaidő. No nem a munkahelyi, mert annak a részaránya botrányosan ala-

csony lett, hanem az otthoni, a fekete. Márpedig egy ilyen szorgalmas népet csak elhibázott döntések sodorhatnak gazdasági válságba. Joggal vetődik fel a kérdés: miért nem ruházzák be ezt a hatalmas megtakarítást? A válasz egyszerű, milliók tudják: a normatív adóztatott befektetések hozadéka nemcsak negatív, de még a negatív betéti hozadéknál is lényegesen rosszabb. A betétgyűjtők tehát a két rossz közül a kisebbiket vá-

lasztják, vagyis ők az illetékeseknél jobb közgazdászok.

Tökés rend
- profit nélkül?

A fentieket, meggyőződése szerint, az egyszerű polgárok is megértik, hiszen ők is inkább betéttulajdonosok és nem beruházók, ha egyáltalán van mit megtakarítaniuk, és már elfogytak a fekete befektetési lehetőségeik. Miért nem értik akkor meg ezt az illetékesek? Azért, mert ez a gazdaságpolitika tűnik számukra olyannak, amely mellett a legkisebb az infláció, a legnagyobb az általuk rettegett Világbank egyetértése. Az már más kérdés, hogy még ebben sincs igazuk, hiszen azt már nem ismerték fel, hogy a piaci társadalom a tőke magántulajdonára való törekvés alapja a profit. Profit nélkül nincs tőkés társadalom. Mi – a világon először – elkezdjük a profit nélküli tőkés társadalmi berendezkedés építését és csodálkozunk, hogy a rendszer így nem működik.

Kopátsy Sándor

Emelkedőben a fiatalkori
bűnözési hullám

Reformra szorul a gyermekvédelem

Meg kell változtatni az igazságszolgáltatás jelenlegi rendszerét, mert a bűn útjára tévedt fiatalok nagy része az előzetes letartóztatás hosszú börtönviszonyai között végleg kriminalizálódik. Kasza Péter, az aszódai nevelőintézet igazgatója a gyermekvédelem megreformálásáról megfogalmazott elképzeléseiről az MTI-t tájékoztatta.

Kasza Péter kifejtette: a megcsontosodott jelenlegi gyakorlat szerint egy-egy bünesetnél a vizsgálat befejezése után az ítélet kihirdetéséig előzetes fogságban „senyednek” a fiatalok, s a bíróságok túlterhelése miatt ez az időszak gyakran hónapokig, nem ritkán egy évnél tovább is elhúzódik. Ez idő alatt a büntetés-végrehajtási szabályok ellenére a fiatalkorúak sokszor felnőttekkel egy cellába összezárva kénytelenek elviselni a környezet szexuális és pszichikai zaklatásait. Az effajta megpróbáltatás –

ebben a legfogékonyabb életkorban – legtöbb esetben maradandó karaktertorzuláshoz vezet. Ez nemcsak az egyén tragédiája, hanem az egész társadalomé, hiszen „szakképzett”, mindenre elszánt, újabb bűnözőket szabadíthat magára. Az igazgató javaslata szerint lehetővé kell tenni a bírónak, hogy az ítélet kihirdetésének időtartamára eldönthesse, a fiatal börtönbe kerüljön-e, vagy inkább javító-nevelő intézetbe. Az utóbbiban szakképzett pedagógusok, jól bevált nevelési módszerekkel foglalkoznak velük, s így nagyobb az esély, hogy a legtöbb esetben zilált családi háttérből idekerülők visszataláljanak a normális életbe. A javaslatot – más hasonló intézményekkel közösen – eljuttatták az illetékes tárcához, sőt a Legfőbb Ügyészséghez is, ám hosszú ideje mégsem történt e téren érdemi változtatás. Ugyanakkor az ifjúsági nevelőintézetek férőhelyei félig sincsenek kihasználva, a fiatalkori bűnözési hullám pedig egyre inkább emelkedik.

Telefonbajok

Barkácsolgatunk...

Ha egy előfizető nem elégszik meg az eredetileg kapott egyetlen készülékkel, és – kihasználva kézügyességét – lakása fontosabb helyiségeibe maga vezeti át a zsinórt, s ily módon szerel föl újabb és újabb telefonokat – ne csodálkozzék, ha esetleg megromlik a szolgáltatás minősége. A házi barkácsolás ugyanis nem mindig azonos értékű a szakmunkával (mellesleg még a törvény is tiltja); ezért a Matáv Rt. illetékesei arra kérik előfizetőiket, hogy a telefonrendszer bármilyen változásáról értesítsék őket.

Ez még arra az esetre is érvényes, ha valaki „kéz alatt”, mondjuk a „KGST-piacról” vásárol olcsó készüléket, mert a nem szabványos telefonok ugyancsak megzavarhatják a megszokott működést. Nyugat-Európában bevett gyakorlat,

hogy a gyártó országban típusengedéllyel nem rendelkező készülékekre már eleve ráírják: „Csak exportra!” Ők tudják, miért...

Egyre gyakoribb, hogy nagy családi házakat kis alközpontokkal látanak el. Jobb, ha a beállítást szakember végzi.

S ha már a „KGST-piacot” emlegettük: a CT, vagyis vezeték nélküli telefonok (nem keverendő össze a rádiótelefonnal!) ugyancsak megtalálhatók a pultokon. Tetejébe milyen olcsón! Amíg az üzletekben 30-50 ezer forintot is elkérnek egy vezeték nélküli telefonért, addig a „KGST-n” megússzuk 3-8 ezerből. Csak aztán ne csodálkozzunk, ha valaki a közeliünkben hasonlót használ, és a „keveredés” miatt helyette is mi fizetünk...

Ny. P.

■ A Tengizben dolgozó valamennyi magyar felvette hétfőn a munkát, miután sikerrel zárult a helyi sztrájkbizottság és a Vegyépszer Rt. kiküldött vezetőinek egyeztető tárgyalása. Erről Marácz István, a cég jambi igazgatóságának helyettes vezetője tájékoztatta az MTI-t.

A tengizi megbeszélésen a dolgozók meggyőződhetnek arról, hogy a Vegyépszer Rt. az általa korábban megígért időpontra átutalta az elmaradt járandóság forintfedezetét, s a dokumentumokból folyamatosan nyomon követhető volt a késedelem minden állomása. A tárgyalások idejére a dolgozók hozzátartozói már lehívták a devizaszámlákról az átutalt összegeket, s ez, valamint az egész probléma rendezésére tett erőfeszítések meggyőzték a

(Folytatás a 1. oldalról.)

■ És...?

– Nem is vitatjuk, hogy a vizsgálat tárt fel bizonyos könnyvelési hiányosságokat, de ezek nem bűncselekmények. Az is igaz, hogy a vám- és adójogszabályok ezen a területen szinte havonta változnak. A számlák átfutási ideje viszont két hónap. Szinte lehetetlen mindent szabályszerűen lekönyvelni.

■ Maradjunk most inkább a tényeknél!

– Az tény, hogy az adóhivatallal párhuzamosan a vámosság is megindított egy vizsgálatot. Tóth János, éppen jószándékát bizonyítva, már június 16-án bejelentette, hogy 22-étől a kft. minden dolgozója szabadságra megy, ő maga pedig üzleti útra utazik. Kérte a két hatóságot, ha valamilyen okiratra még szükségük van a vizsgálathoz, akkor időben kérjék, szeretné azokat elutazása előtt átadni.

■ Milyen választ kapott?

– Az adóhivatal jelezte, hogy csak június 21-én tud kijönni a kft.-hez. Ezért Tóth úr el is halasztotta üzleti útját.

■ Mi következett ezután?

– Elutazott Ausztriába, ahol rosszul lett, állapota válságosra fordult. Tudni kell, hogy a véséjével már hosszú évek óta komoly problémái voltak. Most leállt a bal vese működése, ezért egy Graz melletti kórházba szállították, ahol két műtéten is átesett. Legalább egy-két hónapig még ágyhoz kötött beteg lesz. Felépülése után természetesen áll a vizsgálta elé. Ezt tegnap a rendőrségen be is jelentetem.

Tengizi
megegyezés

dolgozókat, hogy elálljanak az egy hete felfüggesztett sztrájk folytatásától.

Megállapodás született a túlórák dollárban történő elszámolásáról, s a Vegyépszer vezetői alternatív javaslatokat tettek a fizetés elhúzdása okozta gondok enyhítésére. Marácz István elmondta: az egynapos figyelmeztető sztrájkban részt vett dolgozók tudomásul vették, hogy a sztrájk idejére nem kapnak bért, ugyanakkor kezdeményezték, hogy az elmaradt munkanapot az egyik vasárnapon ledolgozhassák.

Nem szökik a szegedi olajkirály

A grazi kórházban fekszik

Az egykori tanár ügyvédje cáfolja a mendemondákat

Tóth János a Graz melletti kórházban

■ Mi igaz a mendemondából, hogy Tóth úr az olajüzlet nyomán hatalmas vagyonekat halmozott fel?

– Szinte semmi! A szóbeszéd szerint van egy Mitsubishi repülőgépe. Ez azonban nem fedi a valóságot. A gépet az amerikai partner apporként hozta egy újabb társaságba, de egyelőre áll, a svéd hatóságok engedélyére várunk a vámoltáshoz. Hasonlóan hazug pletykák keringenek arról, hogy őt autója is van Tóth Jánosnak. A valóságban egy BMW-je van, ami három és fél éves és hasonló értékű autón százával szaladgálnak üzletemberek Szege-

den.

■ Állítólag Zsombón családon forgó kastélyt építtetett a család...

– A telket tíz éve vette Tóth János felesége, aki építészként maga tervezte a házat. A valóságban az épület éppen csak áll, negyven százalékos készütségekben lehet, annak ellenére, hogy az építkezés két éve folyik. Körülbelül ennyi az igazság a Tiszán ringó többmillió motorcsónakokról is, amelyek közül egyik sem Tóth Jánosé. Annyi igaz az egészben, hogy az egyiket szándékában áll megvásárolni, de a vételárat eddig még nem fizette ki.

■ Egy Traktor utcai luxusvilláról is hallani...

– A valóságban ez egy tetőterbeépítéses, mindösszesen 70 négyzetméteres kis ház. Ennél tucatszámra állnak ott jóval nagyobb és drágább nyaralók. Rádásul ennek csak fele az övé.

■ Mi a helyzet a megtalált és lefoglalt két pisztollyal és lőszerekkel kapcsolatban?

– A fegyvereket nem is Tóth János kocsijában találták, semmi köze a lőfegyverekhez.

■ Elárulná, kik azok a titokzatos olaszok, akik a Hung-Itália Kft. társtulajdonosai?

– Nem titok. Bárki megnézheti a cégbírószági végzést. Ezért nem is értem, hogyan lehet kétségbe vonni a társaság jogszerűségét. A neveket csak azért nem árulom el, mert jó másfél éve ki is léptek a kft.-ből, amely viszont nem változtatott nevet, mert időközben már így vált ismertté a piacon. A cég egyébként csak egy esztendeje foglalkozik kőolajszármazékok forgalmazásával. Sajnos az ilyen mendemondák miatt a kft.-nek – amely ellen nem is folyik eljárás – jelentős jövedelem kiesése keletkezett, amellyel kapcsolatban kártérítési igényt fogunk érvényesíteni.

R. G.

Könyörgő

Meghalt. Megrokkant. Súlyos sérülés után sokáig beteg volt. Jelentős anyagi kár érte. Egyetlen mozdulat elmulasztása miatt. Vétkes könnyelműsége következményeként. Mert nem jelezte szándékát. Vagy mert későn jelezte. Mert csak ment, ment: autózott, mintha egyedül lenne az úton. Mintha a mellette, mögötte, vele szemben közlekedőket nem kellene tájékoztatni, nem kellene időben jelezni nekik a kanyarodási, előzési, megállási szándékot.

Mintha az autóban ülő „kötelessége” csak az lenne, hogy balesetig nyomja a gázpedált. Egyre többen így közlekednek nálunk. Az indexelés, az irányjelzés elmulasztása miatt vérszenes gyarapszik útjainkon a súlyos balesetek száma. Riasztó statisztikai adatokat hallottam róla a napokban magas rangú rendőrtisztoktól a szegedi biztonságtechnikai vásáron.

És a kérésüket: „könyörögjek” már pár sort azért, hogy változtassunk ezen. Hogy a volánnál ülve időben jelezzük a szándékainkat, megelőzve vele a baleseteket. Hogy ne koccanjunk, törjünk, tegyük tönkre a magunk és mások életét, járművét. Hogy változtassunk nem-törődöm, kivagy, agresszív, buta és felelőtlen közlekedési morálunkon (ami az európai utakon járóknak „balkáni”).

Megígértem a rend őreinek, hogy „könyörögök”: autósok használjátok, időben az irányjelzőt. (Mellesleg megkértem a rendőröket, kapják ki a sorból azt, aki nem indexel, és jól büntessék meg.) – A „könyörgő” cikk késett néhány napot. Mert közben oda kellett állnom egy barátom koporsójához a végítészességre. Harmincegy éves volt, két kicsi gyermeke maradt fémárva – mert autózás közben elmulasztotta az irányjelző használatát és egy kamion maga alá gyűrte. Azóta a későn villanó, a sötét indexlámpákban a ravatali gyertyák lángját látom.

Szabó János

CD-AKCIÓ

A LEGÚJABB CD-K IS
15% KEDVEZMÉNNYEL!
A FILMKÖLCSONZÉS
TOVÁBBRA IS CSAK 69 FT!
Klauzál tér 6., üzletház

VIDEO
BANK